

VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMINEN 2015

Khall 15 § Valtionvarainministeriön Kunta- ja aluehallinto-osasto pyytää kuntien mahdollisia kommentteja selvitysmies Arno Miettisen alustavasta ja Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän käsittelemästä ehdotuksesta 17.1.2014 mennessä sähköisesti.

Myöhemmin keväällä 2014 kunnilta tultaneen pyytämään virallista lausuntoa ko. asiaan.

(valm. kjoht. PL)

Liitteenä n:o 5 uudistuksen taustamuistio ja ehdotus Vesannon kunnan kommentiksi em. kyselyyn.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan antamaan liitteen mukaiset vastaukset alustavaan valtionosuusjärjestelmän uudistamista koskevaan kyselyyn.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Khall 58 §

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan valtionosuusjärjestelmä uudistetaan osana kuntarakenneuudistusta. Järjestelmää yksinkertaistetaan ja selkeytetään. Järjestelmän kannustavuutta parannetaan. Hallitusohjelman mukaan uudistuksen tavoitteena on, että perusopetuksen rahoitus jatkossa perustuisi nykyistä enemmän perusopetuksen toimintaympäristöä kuvaaviin indikaattoreihin.

Hallitusohjelman mukaan kuntauudistusta ohjaavassa lainsäädännössä otetaan käyttöön kuntauudistusta edistäviä välineitä. Tavoitteena on mm. poistaa lainsäädännöstä sekä kuntatalouden rahoitusjärjestelmästä kuntaliitoksia vaikeuttavia tekijöitä.

Valtiovarainministeriön asettaman selvitysmiehen toimeksiannon mukaan valtionosuusperusteiden uudistamisessa tuli tarkastella muun muassa perusteiden läpinäkyvyyttä, lukumäärää, päällekkäisyyksiä, korvaustarpeita, ajanmukaisuutta ja soveltuvuutta kuntarakenteen ja palvelutarpeiden muutoksessa. Tavoitteeksi asetettiin uudistaa kuntien valtionosuusjärjestelmä hallitusohjelmassa linjatulla tavalla siten, että uusi lainsäädäntö tulisi voimaan vuoden 2015 alusta.

Lähtökohtana on, että valtion ja kuntien välinen kustannustenjakoa ei muutu valtionosuusuudistuksen johdosta.

Khall 58 §

Valtiovarainministeriö pyytää mm. kunnilta lausuntoa selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- ehdotettaviin kriteereihin
- ikäryhmien ja sairastavuuden painoihin
- muiden kriteerien painoihin
- määräytymisperusteiden laskentaperiaatteisiin
- verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen
- siirtymätasauksen kestoon ja porrastukseen

Liitteenä n:o 3 esityksen vaikutus kuntien valtionosuuteen vuoden 2014 tasossa.

(valm. kjoht. PL)

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta seuraavaa:

Valtionosuusjärjestelmän uudistamisella pyritään vaikuttamaan kuntarakenteen muutokseen nykyisen hallituksen linjausten mukaisesti eli se on tarkoitushakuinen uudistus. Se ei missään tapauksessa ole kustannusneutraali tai puolueeton uudistus. Harvaan asutun ja syrjäisen maaseudun erityiset rahoitustarpeet on huomioitava paremmin uudistuksessa. Kansalaisten yhdenvertaiset palvelut on turvattava. Esityksen mukainen kehitys johtaa maaseudun autioitumiseen ja kansalaisten yhdenvertaisuuden häviämiseen.

Ehdotuksen kriteerit ovat selkeitä ja niitä on riittävästi. Erityisesti harvaan asutulla maaseudulla ehdotettujen kriteerien painoarvot on asetettu väärin. Sairastavuutta ja vanhenevia ikäryhmiä ei huomioida läheskään tarpeeksi.

Periaatteessa on hyvä, että verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus muuttuu kannustavampaan suuntaan. Kuitenkin kunnissa, joissa ei ole erityisempää verotulojen kasvua, esimerkiksi rakenteellisista syistä, myös tasauksen yhteismäärä saattaa pienentyä verotulojen laskiessa.

Siirtymäaika pitää olla vähintään ehdotettu viisi vuotta, mutta muutoksen suuruus huomioiden se voisi olla vielä pidempi.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Pasi Lievonon, p. 0500 673568, pasi.lievonen@vesanto.fi